

ŠVIETIMO PROGRAMA 2021 m.

APRAŠOMOJI DALIS

Oficialiais duomenimis kasmet į LR rinką išleidžiama apie 30 tūkstančių tonų padangų. Lietuvoje perdirbama ar panaudojama energijai gauti: 2018 metais apie 10 tūkstančių tonų padangų atliekų, 2019 metais apie 16 tūkstančių tonų padangų atliekų. Eksportuota: 2018 metais 14, 5 tūkstančiai tonų padangų atliekų, 2019 metais 9 tūkstančiai tonų padangų atliekų. Šie skaičiai rodo, kad Lietuvoje veikiančių padangų atliekų perdirbimo pajėgumai auga ir eksportuoti padangų atliekas į kitas šalis tampa ekonomiškai nenaudinga. Padangų Gamintojai importuotojai yra suinteresuoti efektyvinti padangų atliekų surinkimo sistemą, tačiau turi derintis prie tvarkytojų pajėgumų, bet negali finansuoti perteklinio, kur kas brangesnio ir ne visai aiškaus poreikio eksportuoti Lietuvos perdirbėjams reikalingą žaliavą – padangų atliekas. Pagrindinė problema buvo ta, kad tvarkytojai ir tik tvarkytojai diktavo šioje rinkoje sąlygas, kurios ne visada tenkino padangų gamintojų importuotojų poreikius, t.y. efektyvus, patogus vartotojui padangų atliekų surinkimas, atliekų darytojai, (servisai, transporto įmonės, ūkininkai ir pan.) neturi mokėti papildomai už padangų atliekų surinkimą, nors vis dar kai kurių surinkėjų tai praktikuojama. Tik partneriškai glaudūs santykiai tarp gamintojų importuotojų ir padangų tvarkytojų gali keisti situaciją. Padangų Gamintojai importuotojai privalo siekti, kad jų išleidžiamos į LR rinką padangos, kai tampa atlieka būtų naudingai surenkamos ir perdirbamos, o padangų atliekų tvarkytojams, gaunant finansavimą iš gamintojų importuotojų, pagrindiniai siekiai būtų ne viršpelnio gavimas, bet efektyviausių, nūdienos poreikius atitinkančių inovatyvių produktų kūrimas. Būtina keisti stereotipus, kad gamintojams importuotojams svarbiausia užduočių įvykdymas, o padangų atliekų tvarkytojams gauti kuo didesnę finansavimą iš jų. Abiejų šalių prioritetais turi būti vieningai nukreipti į efektyvaus, naudingo padangų atliekų panaudojimo galimybių paieškas. Šiuolaikinių technologijų kryptys yra žiedinės ekonomikos kryptys ir padangų atliekos turi būti tvarkomos taip, kad produktai sukurti iš jų turėtų galimybę būti perdirbtai ar kitaip panaudojamais.

Sudėtinga situacija yra ir apskaitos srityje, neapskaitomas nelegalus srautas vis dar labai įtakoja padangų atliekų tvarkymo kaštus legaliai, skaidriai vykdančioms veiklą padangų gamintojams importuotojams, nes iš mūsų reikalaujama atsakomybės sutvarkyti ir tas padangų atliekas, kurios patenka į LR rinką visiškai neapmokestintos. Tai skausminga situacija ne tik verslui, kuris vykdo veiklą atsakingai, bet ir valstybei, nes tokiu būdu yra nesurenkami ar mažiau surenkami mokesčiai į biudžetą, iškraipomos konkurencinės galimybės, neskatinamas visuomenės pasitikėjimas sistema.

Siekiant įgyvendinti gamintojo atsakomybės principą, prisiimti atsakomybę už savo rinkai tiekias padangų atliekas bei kartu prevenciškai mažinti nelegalių padangų srautus patenkančius į legalią atliekų tvarkymo sistemą, Organizacija 2021 metais pradeda įgyvendinti skatinamąsias priemones, įtakosiančias vartotojus įsigyti padangas iš atsakingų padangų platintojų, kurie padangų pardavimo momentu išduoda raštiškas garantijas, kur bus neatlygintinai priimtos padangų atliekos ir kuris padangų gamintojas importuotojas atsakingas už tolimesnę šių padangų atliekų surinkimo, perdavimo tvarkytojams ir galutinio perdirbimo organizavimą bei suteikiamos nuolaidos, kurias gaus vartotojas, priduoantis padangas nurodytose vietose. Nuolaidos bus suteikiamos naujų padangų įsigijimui ar serviso paslaugoms.

Didmeninės padangų prekybos klientai, įsigydami padangas pardavimui ar ūkinei veiklai, pasirašo pirkimo pardavimo sutartis, kuriose aprašoma vartotojui, atiduodančiam nebenaudojamas padangas nurodytose vietose ar tiesiogiai nurodytam tvarkytojui, suteikiamos nuolaidos, jų panaudojimo galimybės ir tvarka, bei trišales sutartis su padangas importuojančiu ūkiniu subjektu ir padangų atliekų tvarkytoju, kuriam padangų importuotojas paveda ir finansuoja padangų atliekų tvarkymo kaštus. Šiose sutartyse nurodoma kas pasirūpins jų padangų atliekomis, užsakymo šiai paslaugai tvarka bei forma. Užsakymas padangų atliekų išvežimui ir sutvarkymui teikiamas dviem egzemplioriais: vienas padangų importuotojui, antras sutartyje nurodytam tokias paslaugas teikiančiai įmonei. Įvykdžius užsakymą, paslaugos teikėjas gražina užsakymo lapą importuotojui su užsakymo įvykdymą patvirtinančiais dokumentais. Tokiu būdu padangų importuotojas pasirūpina, kad išleistos į LR rinką padangos, po jų panaudojimo būtų surenkamos ir galutinai sutvarkomos, o vartotojai skatinami naudotis legalia, socialiai atsakinga rinka. Taip siekiama finansuoti tik sistemoje dalyvaujančias padangas ir mažinti nelegalaus srauto konkurencines galimybes, siekiant nustatyti, koks nelegalus padangų srautas patenka į sistemą ir galima būtų kartu su valstybinėmis institucijomis, savivaldybėmis imtis griežtesnio nelegalių padangų tiekimo rinkai kontrolės mechanizmo.

Kad sėkmingai būtų įgyvendinti užsibrėžti tikslai ir gerųjų įgūdžių formavimas visuomenėje, pasitelksime visas efektyviausias priemones: žiniasklaidą, internetą, gyvą bendravimą. Partnerystės santykių pagrindu, skatinsime Lietuvos padangų perdirbėjus, kad eitų inovatyvių, žiedinės ekonomikos technologijų paieškų ir diegimo keliu ir Lietuvoje susidaranti padangų atliekos prarastų pavadinimą „atlieka“, pakeičiant ją naudinga žaliava.

ŠVIETIMO PROGRAMOS KRYPTYS

Plačiosios visuomenės, vartotojų bei tikslinių grupių (automobilių turėtojų, autoservisų, savivaldybių) švietimas padangų atliekų poveikio aplinkai bei tinkamo surinkimo ir sutvarkymo klausimais;

Vartotojų skatinamosios programos įdiegimas ir viešinimas

Padangų importuotojų švietimas gamintojo atsakomybės, socialinės atsakomybės bei tinkamo atliekų tvarkymo klausimais;

Bendradarbiavimo ir bendrų veiklų inicijavimas tarp organizacijos, savivaldybių, Aplinkos apsaugos ministerijos kontroliuojančių institucijų, nevyriausybinių organizacijų.

ŠVIETIMO PROGRAMOS TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

	Švietimo programos tikslai	Švietimo programos uždaviniai
1.	Sukurti vieningą „padangų vartotojams ir atliekų darytojams patogią, prieinamą padangų atliekų surinkimo sistemą	Suvienyti visus, neatsižvelgiant pasirinktą apmokestinamųjų gaminių (padangų) tvarkymo organizavimo būdą, padangas tiekiančius LR rinkai gamintojus importuotojus, vieningos, aiškios ir atsakingos padangų atliekų tvarkymo sistemos sukūrimui. Išgryninti, susisteminti esamos situacijos problemų priežastis, jas sukvalifikuoti ir kryptingai dirbti jų sprendime.

		Suvienyti visus padangų platintojus diegti vieningą nuolaidų sistemą, vartotojams, tvarkingai pridavusiems padangų atliekas, tam skirtose vietose. Sukurti mobiliąją programą, kad nuolaidų sistema galėtų naudotis kiekvienas gyventojas, atsakingai pridavęs padangų atliekas. Skatinti vartotojus įsigyti padangas atsakingai, o atiduoti nebenaudojamas padangas naudingai.
2.	Šviesti visuomenę apie tai, kodėl ir kaip reikia tinkamai atsikratyti senomis padangomis	Naudojant pasirinktas priemones, informuoti visuomenę, padangų naudotojus bei transporto priežiūros bei remonto centrus, autoservisus apie padangų atliekų netinkamo tvarkymo atsikratymo žalą, perdirbimo galimybes, naujoves ir naudą bei apie padangų atliekų surinkimo vietas ir būdus..
3.	Efektyvinti padangų atliekų surinkimo ir apskaitos sistemas	Visomis komunikacinėmis priemonėmis informuoti vartotojus ir servisus apie diegiamą nuolaidų sistemą ir ugdyti įprotį įsigyti ir priduoti nebenaudojamas padangas atsakingai , taip mažinant nelegalių prekiautojų konkurencines galimybes, bei spręsti neapskaitomų , neapmokestintų, šešėlinių padangų identifikavimo problemą.
4.	Skleisti informaciją vartotojų bei savivaldybių, kitų tikslinių grupių tarpe apie Organizacijos veiklą.	Naudojant pasirinktas sklaidos priemones ir glaudžiai bendradarbiaujant su savivaldybėmis, informuoti visuomenę apie padangų atliekų surinkimo sistemą, jos prevencinę naudą, kovą su šešėliniu padangų importu bei naudą visoms suinteresuotoms šalims.

ŠVIETIMO VEIKSMŲ PLANAS 2021

2021 m. švietimo planas pateiktas, nurodant programos įgyvendinimo priemones, tikslines grupes, tikslą ir apimtį (skaitinė reikšmė), vykdymo terminus bei numatomą finansavimą.

<i>Tęstinės priemonės</i>										
Eil. Nr.	Pavadinimas	Aprašymas	Tikslas	Tikslinė grupė	Matuojamas dydis	III ketv.	IV ketv.	Viso	Finansavimo šaltinis	Planuojama skirti lėšų suma Eur

1	Informacijos sklaida internetu	Nuolat talpinti informaciją apie visas su padangų atliekų tvarkymu susijusias naujienas Organizacijos internetinėje svetainėje ir Facebook paskyroje. Internetiniame puslapyje nuolat teikti informaciją apie Organizacijos veiklą, skelbti padangų surinkimo vietas, vykdomas akcijas	Kad informacija apie padangų atliekų tvarkymo aktualijas būtų prieinama kuo platesnei visuomenei.	Visi internetu besinaudojantys gyventojai	Žinių naujienų, informacinių skelbimų skaičius	2	2	4	Administraciniai ir visuomenės švietimo ir informavimo programos mokesčiai	700,00
2	Informaciniai plakatai	Visose Organizacijos narių ir pavidimo davėjų padangų platinimo vietose, bus platinami 3A formato plakatai, informuojantys apie padangų atliekų tvarkingą pridavimą ir žalą gamtai, neatsakingai atsikračius padangų atliekomis.	Šviesti visuomenę apie padangų atliekų keliamą pavojų aplinkai, galimybes atsikratyti jomis atsakingai.	Gyventojai, servais, padangų platintojai.	vnt	10	10	20	Administraciniai ir visuomenės švietimo ir informavimo programos mokesčiai	200,00

3	Konsultacijos dėl GPAIS	Nuolat konsultuoti organizacijos narius, dalyvius, pavedimo davėjus ir atliekų darytojus apie duomenų teikimą GPAIS.	Kad visi organizacijos pavedimo davėjai ir padangų atliekų turėtojai atsakingai teiktų duomenis GPAIS.	Visi padangų gamintojai importuotojai ir padangų atliekų turėtojai.	Konsultacijų skaičius	10	10	20	Administraciniai ir visuomenės švietimo ir informavimo programos mokesčiai	300,00
4	Lankstinukai	Visose Organizacijos narių ir pavedimo davėjų padangų platinimo vietose, seminarų, konferencijų metu išplatinti lankstinukus informuojančius apie padangų atliekų tvarkymo, panaudojimo galimybes, bei ne vietoje išmestų padangų atliekų daromą žalą.	Informuoti kuo daugiau padangų vartotojų apie jų pareigas bei teises.	Gyventojai, servisai, padangų platintojai.	vnt.	20	30	50	Administraciniai ir visuomenės švietimo ir informavimo programos mokesčiai	200,00

5	Visuomenės skatinimo programa	Sukursime išmaniųjų telefonų programą, kurios pagalba vartotojas pridavęs padangų atliekas tam skirtose vietose, gaus nuorodą su nuolaidos kodu, naujoms padangoms įsigyti ar paslaugoms susijusioms su padangų aptarnavimu. Programėlės paleidimą planuojame spalio – gruodžio mėnesiais	Skatinti padangų vartotojus įsigyti padangas iš atsakingų prekeivių ir priduoti padangų atliekas tik tam skirtose vietose. Tuo pačiu įtakoti nelegalaus verslo apimčių mažėjimą.	Gyventojai, servais, padangų platintojai.	Programos pristatymas plačiai visuomenei ir paleidimas vartotojams	0	1	1	Administraciniai ir visuomenės švietimo ir informavimo programos mokesčiai	2006,00
---	-------------------------------	---	--	---	--	---	---	---	--	---------

Netęstinės priemonės

1	Informacijos sklaida per TV	Organizacijos veiklos viešinimas	Didinti Organizacijos žinomumą, informuoti visuomenę apie Organizacijos veiklos principus, negeroves padangų atliekų tvarkymo srityje, skatinti vartotojus	Visa visuomenė	Laidų per TV skaičius	1	1	2	Administraciniai ir visuomenės švietimo ir informavimo programos mokesčiai	560,00
---	-----------------------------	----------------------------------	--	----------------	-----------------------	---	---	---	--	--------

			tinkamai atsikratyti padangų atliekomis.							
2	informacijos teikimas per radiją	Padangų keitimo sezono metu aktualu priminti vartotojams apie jų teises ir pareigas, bei suteikti informaciją apie padangų tvarkymo naujoves, ar negeroves Lietuvoje.	<p>Skleisti informaciją apie organizaciją, narių gerąsias praktikas padangų importuotojų bei visų suinteresuotų šalių tarpe. Aiškinti tinkamus padangų atliekų surinkimo ir tvarkymo būdus.</p>	Visa visuomenė	Laidų reklamų radijuje skaičius	1	1	2	Administraciniai ir visuomenės švietimo ir informavimo programos mokesčiai	500,00
3	Informacijos sklaida spaudoje	Organizacija per žiniasklaidą platins informaciją apie jau veikiančią padangų atliekų surinkimo sistemą, apie visas naujoves ir negeroves	Didinti Organizacijos žinomumą, informuoti visuomenę apie Organizacijos veiklos	Visuomenė padangų gamintojai importuotojai, platintojai, vartotojai, techninės	Straipsnių skaičius	1	1	2	Administraciniai ir visuomenės švietimo ir informavimo programos mokesčiai	1700,00

		padangų atliekų tvarkymo srityje, kvies būti atsakingais padangų platintojais ir vartotojais.	principus, negeroves padangų atliekų tvarkymo srityje, skatinti vartotojus tinkamai atsikratyti padangų atliekomis.	paslaugas teikiančios įmonės						
4	Seminarai, konferencijos, sporto renginiai, diskusijų popietės	Bus vykdomos vaizdo konferencijos ir seminarai nuotoliniu būdu. Sporto renginių metu reklamuosime organizacijos veiklą. Organizuosime diskusijų popietes, kuriose spręsimė aktualius, su padangų atliekų tvarkymo klausimais susijusias problemas.	Mažinti savivaldybėse susidarantių bešeimininkių padangų atliekų kiekius. Skleisti informaciją apie ne vietoje išmestų padangų atliekų daromą žalą. Skatinti padangų platintojus atsakingai parduoti padangas ir pardavimo metu nurodyti tvarkytoją, kuris pasirūpins	Gyventojai, padangų platintojai, servisų ir savivaldybių atstovai. Padangų gamintojai importuotojai	Renginių skaičius	1	1	2	Administraciniai ir visuomenės švietimo ir informavimo programos mokesčiai	2000,00

			padangų atliekomis.							
--	--	--	------------------------	--	--	--	--	--	--	--

PATVIRTINTA 2021.04.15

Organizacijos direktorė

Indrė Kaziukaitienė